

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19006/2024
16.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Херцег, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3633/23 од 05.06.2024. године, у седници одржаној 16.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 3633/23 од 05.06.2024. године и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 89/2023 од 27.09.2023. године, у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу исплати 16.251.463,20 динара са законском затезном каматом од 27.09.2023. године до исплате, утврђено да је тужени Град Нови Сад стекао право јавне својине на 878/1384 делова парцеле број .. површине 1384 м2, уписане у листу непокретности број .. КО Петроварадин и тужени обавезан да тужиоцу надокнади парничне трошкове од 439.995,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и предмет у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3633/23 од 05.06.2024. године у преосталом делу.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3633/23 од 05.06.2024. године, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 89/2023 од 27.09.2023. године, којом је тужени обавезан да тужиоцу исплати 22.426.889,60 динара са законском затезном каматом од пресуђења 27.09.2023. године, утврђено да је тужени стекао право јавне својине у целости на парцели број .. КО Петроварадин, уписаној код РГЗ СКН Нови Сад 3 у ЛН бр .. површине 1384 м2, тужилац обавезан да трпи да се тужени са овим правом упише код надлежне Службе за катастар непокретности након правноснажности пресуде и тужени обавезан да тужиоцу надокнади парничне

трошкове од 439.995,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију из свих разлога предвиђених Законом о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) Врховни суд је утврдио да је ревизија делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а тужени не конкретизује другу битну повреду одредаба поступка која је предвиђена чланом 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП као разлог због ког се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, спорна катастарска парцела настала је 1950. године у поступку премера КО Петроварадин. Тужилац је ову непокретност купио почетком 2000. година и на истој није било изграђених објеката. Парцела је по култури ливада 4 класе, а по врсти земљиште у грађевинском подручју. Тужилац једном у две године обиђе парцелу и покоси траву на делу који представља зелену површину. Према планским актима туженог Града донетим 2019. и 2020. године, парцела је делом од 506 м², планирана за јавну саобраћајну површину – регулацију улице која још увек није добила назив, а у преосталом делу од 878 м² за јавну површину - заштитно зеленило. Део парцеле који је намењен за јавну саобраћајну површину фактички је приведен планираној намени, пошто га користи неограничен број лица за јавни саобраћај. У преосталом делу парцела се користи као јавна површина, као што је планском документацијом предвиђено. Вредност 1 м² ове парцеле је 12.204,40 динара, што за укупну површину чини 22.426.889,60 динара.

Нижестепени судови одлуку о основаности захтева за исплату у висини тржишне вредности непокретности и упис јавне својине туженог Града Новог Сада заснивају на одредбама члана 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и члана 58. Устава Републике Србије. Према овим нормама, којима се гарантује неповредивост имовине, држава има овлашћење да у јавном интересу и када је то прописано законом задире у имовинска права физичких и правних лица. Уколико је одузимање или ограничење имовине извршено у јавном интересу, јавна власт је обавезна да за то обезбеди накнаду која не може бити нижа од тржишне. У конкретном случају цела непокретност приведена је фактички планираној намени.

По становишту Врховног суда нижестепени судови су се у парници за заштиту права на имовину правилно позвали на меродавно материјално право, али су због његове погрешне примене пропустили да утврде све битне чињенице које опредељују одлуку о основаности тужбеног захтева у целисти.

У делу површине 506 м², која је планским актом предвиђена за регулацију улице која још увек није добила име и фактички је приведена планираној намени

одлука је законита. Наиме, чињенично је утврђено да је промењена намена овог дела парцеле, да се више не ради о приватном добру, већ о јавном добру – јавној саобраћајној површини. Пошто је повређено право на имовину, ревизија је неоснована у делу којим је тужиоцу досуђен износ од 6.175.426,40 динара, који представља тржишни еквивалент ове површине парцеле и обавезан тужилац да трпи истовремени упис јавне својине туженог на овом делу непокретности.

Међутим, за део парцеле површине 878 м² која је планским актом предвиђена за заштитно зеленило изостало је утврђење чињеница на који начин је коришћен овај реални део парцеле у протеклом временском периоду од 20 година, од када је тужилац непокретност купио. Наиме, утврђено је да тужилац обиђе парцелу једном у две године, да том приликом покоси траву, па је неразјашњено које чињенице су послужиле као основ закључка суда да је ово јавна површина, односно да је тужени озелењавао и одржавао као заштитно зеленило ову површину и фактички је привео планираној намени.

Обавеза суда је и да утврди да ли су актуелни плански документи донети 2019. године, односно 2020. године први планови којима се предвиђа спорна парцела за јавну намену, како у природи изгледа део парцеле за који тужилац наводи да је једном у две године коси, те да ли је тужена локална самоуправа на површини од 878 м² било када предузимала фактичке радње у сврху озелењавања и одржавања овог простора.

У поновљеном поступку првостепени суд ће поново одлучити и о трошковима целог поступка, који су условљени коначним успехом странака у поступку.

Из изнетих разлога, на основу одредби чланова 416. став 2. и 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић